

Panis Evangelici Fragmenta Qvadragesimalia Tripartita

Ex sanctissimo Dei Verbo copiosé & sedulo collecta, Sanctorum Patrum,
variorumque Auctorum sententiis & conceptibus mirificè aucta; Et
Omnibus Quidem Anni Dominicis; præcipuè tamen singulis Quadragesimæ
Dominicis & Feriis per binas ad minus, sæpius denas aut septenas
Conciones fideli Populo ...

**Lingendes, Claude de
Coloniae Agrippinae, 1689**

XCVII. I. De præparatione ad mortem.

Nutzungsbedingungen

urn:nbn:de:hbz:466:1-56368

vel ad Diabolum; cum regnum Diabolis sit tyrannicum, & consequenter crudele, durum furiosum; Sequitur Christi regnum esse legitimum, & consequenter regnum amoris. Ne quis autem huius nominis suavitate decipiatur; scire unusquisque debet amoris imperium non esse molle & delicatum, sed forte & imperiosum. Vide enim quod perducat amoris imperium; cui nihil unquam satis, immo ut ille loquitur, etiam de impossibilitate non capit solatium. Certè si amor sit in pœnitentia,

te, quid non efficit? quid non exigit? Quod si sit in homine innocentem, aut hominem perfecto, quas non exercet tyrannides? quod hominem non perducit? Hoc tamen in se experitur, quicunque amat; hoc omnis qui amat. Amabat ille, & facit quod vis. Sed si amas, id facies quod ille volet. Feliz qui novit, miser qui nescit. Hoc experientia nobis donet qui solus amorem dare potest: qui solus amorem nostrum meretur: qui solus amorem nostrum potest compensare, Iesus Christus. Amen.

FERIA SECUNDA.

HEBDOMADÆ SANCTÆ. CONCIO PRIMA.

De præparatione ad mortem.

Sine illam ut in diem sepulturæ meæ servet illud. Ioan. 12.

IN domo Simonis Leprofi in Bethania mirabile instituitur Christo convivium, quod & vita & mortis est. Certè in omni convivio utrumque reperitur: comedunt enim homines ut vivant; & ferè in hominibus causa mortis est alimentum: sed in hoc convivio illud est præcipuum quod sit convivium vitae: Nam quia Christus Lazarum suscitaverat in Bethania, cum Christus illuc venisset fecerunt ei cenan ibi ut ait texius: additur etiam Lazarus vero unius erat ex discubentibus cum eo: vere resurrectionis testis existens. Ut autem scias esse convivium mortis, Maria accepit libram unguenti nardi pistici preciosi, quo unxit & pedes & caput Christi est interpretatus. un-

ctionem mortis: unde subdit, *ut in diem sepulturæ meæ servet illud:* quasi diceret, hæc undictio facta est in officium sepulturæ meæ unxit enim mens sicut solet ungere corpus mortuum Christus itaque non ad delicias hoc officium accepit, sed ut sepulturæ officium, plusque fecit Magdalena quam puta vitam: nam & viventi, & mortuo officium reddidit; ac sicut aliquando praevenienda erit à Christo, qui ei apparebit vivus, cum mortuum requiret; ita nunc Christi mortem prævenit, & vivum, ungit ut mortuum, unde dicitur, *Marci 14.* *Prævenit ungere corpus meum in sepulturam.* Vide itaque diversa duarū sororum officia. Martha ministrabat; Lazarus discumbebat; Maria ungebatur.

Primum

Primum obsequium commune fuit, nam Martha ministrabat convivis: Lazarus sibi attenatus erat, unus erat ex discubentibus: sed Maria ad Christum solùm attenita, cui & seipsum & sua liberaliter impendebat; Extersit enim pedes eius capillis suis, & unxit pedes Iesu; vide quid sequatur, & domus impleta est ex odore unguentis: Sanè eius exemplum universam Ecclesiam odore replevit, & nos in odorem unguentorum eius curremus: Sed ne inutiliter curramus, gratiam Dei postulemus per Virginem. AYE MARIA.

OPORTET, Auditores, me vobiscum hodie partiri imitationem religiosi officij Mariae Magdalena erga Filium Dei: Pro parte vestre vobis relinquentendo cui abstegendi pedes illius, hoc est, secundum Sancti Augustini interpretationem, concredendo charitati vestre curam pauperum, qui Salvatoris pedes sunt, quibus saltem impendatis quæ vobis superflua sunt, significata per capillos: mihi vero retinendo odoramenta unguentaque, ut ea copiole capitibus vestris affundam, præveniendo scilicet sepulturæ vestræ diem, vosque disponendo maturè ad mortem, suscepto in manum officio eorum qui vos ad benè moriendum adiuturi sunt. Spero si commoverim cui salutis vestræ, gratum fore vobis officium à me præstari, longè optimum omnium quæ expectari possent ab homine obsequij vestri, studiosissimo. Sermonem exordior.

Hac 1. propositione: Nullum tempus est impunitum melius, eò quod ponitur in comparando lese ad mortem.

1. Ratio, quia satis semper futurum est temporis ad reliqua negotia, minime vero ad illud semper satis erit, Pauperes enim semper habebitis vobiscum, me autem non semper habebitis. Testis esto ille qui aiebat, Inducias usque ad mane, Inducias usque mane.

2. Ratio. Quia ultimum est, & sum-

Tom. III.

mum officium quod nobis præstare poterimus, nam in eâ re expectare aliorum opem, meræ nugæ sunt: Itaque si te amas, de hac re, tanquam de summâ, tibi provide: Miserere animæ tuæ placens Deo: Psal. 48. Frater non redimit, redimeret homo, non dabit Deo placationem suam: Id est, ne frater quidem juvare poterit in illâ horâ, multò minus, alter homo; itaq; eo tempore nemo redimere potest.

3. Ratio. Quia res est summi momenti.

1. Ex frequenti admonitione Christi Domini: Matth. 24. Vigilate ergo, quia nescitis qua hora Dominus vester venturus sit: Ideo & vos esto parati, quia qua nescitis hora Filius hominis venturus est, & Matth. 25. assert similitudinem Virginum prudentum, & fatuarum: Et quæ parate erant, intraverunt cum eo ad nuptias, & clausa est janua, &c. Vigilate itaque, quia nescitis diem, neque horam: & alibi, quod autem vobis dico, omnibus dico, Vigilate. Vnde varia exempla assert sui adventus: Exemplum furis, diluvij superveniens, & laquei injecti super homines, ut intelligas Dei esse propositum homines non opinantes intercipere. Cum tamen adeò sepe moneat, ne imparati intercipiantur, signum est rem esse magni momenti, & cui maximè attendere homines debeant.

Quia agitur in hac præparatione de summa rerum; ex hac enim ferè sequitur bona aut mala mors: nam licet exterius videantur mortes non differre, in ijs qui moriuntur, reiplatani et valde differunt, mors quippe peccatorum pessima: Contrà vero, pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus: Quin etiam ejus diversitatis sepe signa dantur: unde superstites vel lætantur, vel augent luctum suum: Inde etiā sepe pendent vel felicitas, vel damnatio: est enim momentum unde pendet æternitas, vel beatia, vel misera.

3. Quia in eo est prædestinatione, vel reprobatio: Id est, ultimus quasi effectus prædestinationis, vel reprobationis; quod Deus

F f quo-

quosdam occupet paratos, alios autem imparatos; Lucæ 12. Beati servi illi, quos cùm renerit Dominus, invenerit vigilantes.

4. Quia in ea re non licet bis peccare, error enim est irreparabilis, semel siquidem tantum morimur, atque inde omnia pendent; Ecclesiastis 11. Si ceciderit lignum ad austrum, aut ad aquilonem; in quocunq; loco ceciderit, ibi erit. nam mors afferit immutabilitatem.

5. Quia Deus revelavit Sancta Gertrudi cum aliquis ante mortem aliquid egit, quo se ad mortem disponeret, se illud omne ei reser-
vare in diem mortis.

II. Propositio tempus minus aptum ad comparandum se ad mortem ipsum est mortis tempus 1. Quia saepe illud tempus non datur, secundum illud. Me autem non semper habebitis. possum enim subito mori, vel sensu deiici, vel privari usu sensuum, vel vi mo. bi impediri, vel justo Dei iudicio ob socordiam meam eo gratia auxilio destitui, quod in hora mortis ad res meas in tu:o collocandas est necessarium: Itaque idem nobis potest contingere, quod stultis Virginibus, quæ cum oleum non habuissent veniente Sponso, exclusæ sunt à nuptiis, & clausa est ianua. Ex quibus intel-
ligi potest quantum sit periculum, quod in re tanti momenti, etiam dubium, est extimescen-
dum, & verò probabile appetat. Sicut enim ob experientiam, licet omnes aliae rationes deessent, certi sumus omnes homines esse mortales, ita etiam eadem constat experien-
tia, maximam hominum partem morti impa-
ratam, & non opinantem: quanquam & hoc nobis aliae persuadent rationes, uti commina-
tiones Christi Domini, & vita in multis scele-
ribus transacta cum nulla suæ salutis cura.

2. Quia tempus mortis fere solet esse im-
peditum: ubi enim dolor, ibi sensus, & hu-
c tendit omnis animæ intentio, ait Augusti-
nus: quid enim facias in tanta angustia? Cogi-

ta quid fecerit Saül dum ensi suo incubuisse; hinc enim vivere non poterat, jam gladio transfixus; itaque in illa angustia, alterius manum ad necem imploravit. Hanc an-
gustiam sic expressit Ecclesiastes cap. 8. Non est in hominis potestate prohibere spiritum, nec
habet potestatem in die mortis: Olympiodorus interpretatur de precibus hominis morientis pro imperando plusculo temporis: nequa-
quam enim poterit eiusmodi preces effunde-
re, mitte me Domine in vitam, ut penitenti-
am subeam peccatorum, & da mihi ut peni-
tentia caula modicum quid adhuc vivam.
Pergit Sapiens. Non finitur quiescere ingrue-
bello: Nam' quid memorem quod ait S. E-
phrem & quod alias diximus de statu corū qui
agunt animam? Non vides (air) apud fra-
tres morientes, animamque agentes, quibus
assidemus, quam terribilia tunc eis accide-
cernantur, &c.

3. Quia illud tempus non sufficit ad tan-
tum opus: neque enim uno die discuntur bene
mori, & usurpari potest illud Cassiodori de
arte bellica: Ars bellandi, si non præluditur,
cum necessaria fuerit non habetur: Nam cum
plurima in eam horam passim rejiciantur, in-
credibile est quantum negotiorum illo tem-
pore sit præstandum.

4. Denique quomodo hæc convenire
possunt, eodem tempore, plus tentati plus-
que operis habere; & simul minus habere
spati, cum mors instet. Quis jam efficere
aliquid potest in tantis terum omnium an-
gustiis, cum anima ad præterita se referre non
audet, ad futura quod eat nescit, in prætentibus
confistere non finitur? Hinc itaque patet
mortis tempus esse minime idoneum, ad se
comparandum ad bonam mortem.

III. Propositio. Quandoquidem ad hoc
minus aptum est tempus mortis, consequens
est ut ante mortis tempus id facere oporteat,
Eò pertinent verba, Evangelii à me citata,

Sine illam ut in diem sepultura mea servet illud; quasi diceret, quia hoc officium ungendi, quod mortuis fieri solet, mihi mortuo præstat non poterit, propterea id nunc prævenire est igitur unguentum sepulturae meæ. Et certè illud accidit nam cum Magdalena summo mane profecta esset ad monumentum, ut lesum ungeret, suscitatum reperit: quod itaque suo tempore facere non potuit, tūm ob corporis abuentiam, id fecit ante mortem, sed pro sepultura: secundum illud Marci 14, Prævenit ungeri corpus meum in sepulturam. Ita ante mortem disponere se oportet, quandoquidem in ipsa morte fecere non licet: quod quo fructu fiat, diximus revelatum fuisse à Christo Sanctæ Gertrudi: Et ei qui id fecit contingit quod dicit Iobus cap. 5. In sex tribulationibus liberabit te, & in septima non tangat te malum: Septimam tribulationem Sanctus Gregorius mortis difficultatem interpretatur in Moralibus.

IV. Propositio Quia vero tempus magis accommodatum, ad præparandum se ad mortem, illud est quod eam antecedit, sequitur id esse faciendum ante mortem, quod tempore ipso mortis faciendum erit. Scio id tam ab aliquibus esse factum, ut nonnulli sèpius in vita se tractant, quasi mortuos. De Pacuvio Syriae Præfecto, quod & alias diximus meminit Seneca, quot die in lectum deportatum fuisse cum symphoniam puerorum canentium βεβίωκε, βεβίωκε, vixit, vixit: & ita nullo non se die exstulisse. Alij adfuere suis justis funeribus, vigiliis, & Missæ Mortuorum. Alii in ipsis sepulchrabu loculis decubuere. Non hæc damno, sed utiliora, & communiora omnibus consulo. Ut itaque rem proprius attingamus, & de præparatione ad mortem dicamus.

Existimo præparationem ad mortem triplicem esse, secundum tria tempora quibus

fieri potest. Primum est tota vita: Alterum singulis annis. Tertium in morbo, aut in quocunque mortis periculo.

I. tempus observatur: tum quia semper vivimus in certo, atque dubio, cum nullum sit certum mortis nostræ tempus, nulla hora determinata. Nescitis diem neque horam: Occupari enim possumus improvide; idemque nobis potest contingere quod stultis Virginibus, quæ cum non haberent oleum veniente Spōsō, exclusæ sunt à nuptiis: tum quia ipsa vita nihil aliud est quam quædam benè moriendi disciplina: Itaque S. Nazianzen. orat. 10. refert suos liberos initiusse, ut scirent vitam nihil aliud esse quam quandam migrationis ab hâc viâ meditationem: μελέτην Αὐτούς.

II. tempus observandum est, quia singulis annis sumus morti viciniores, atque identidæ rationes nostræ componendæ sunt.

III. Denique, quia mors instant, & quia ut monet Angelus in Apocalypsi cap. 10. Tempus non erit amplius: De duobus primis temporibus hodie nobis dicendum: De tertio crastina die.

Optima itaque præparatio per totam vitam, est bona vita: nam raro contingit ut qui malè vixit, benè moriatur. Tremenda sunt Sancti Hieronymi verba, qui moriturus, cum suos adhortaretur, uti refert Eusebius in epistola ad Damasum, adjecit: Vix de centum millibus hominum, quorum mala fuerit semper vita, meretur unus habere à Deo indulgentiam: hoc multiplici experientia didici, quod ei non bonus est finis, cui mala semper fuit vita: è contrario vero qui benè vixit, benè moritur: etenim mors quædā vitæ portio est, cum sit ejus finis ac terminus. Sed quia illud nimis generale est, observanda sunt quæ monet Christus in hunc finem, Lucæ 12. his verbis Sint lumbi vestri præcincti, & lucerna ardentes in manib[us] vestris,

vos similes hominibus expectantibus Dominum suum quando revertatur à nuptiis. ut cum venerit, & pulsaverit confessim aperiant ei: ubi tria nobis præcipiuntur, in quibus præparatio ad mortem continetur:

1. *Verenes seu lumbi sint præcincti, quibus verbis quo significantur: Vnum est, ut studeamus mortificationi, tum vitiorum, tum passionum, tum voluptatum, ut crucem nostram deferamus, & nos ab aliis cingi patiamur. Vno verbo, vita omnis nostra debet in eo versari, ut mori assuecamus; id est, ut nos privemus rebus sensibilibus, & iis quæ delectant, & corpore nostro; eo sensu viventes quem habimus morituri: id dico pro affectu: hoc est enim lumbos cingere: Hinc quippe fit, ut facile ista deseramus in morte, quia mori didicimus: hinc oritur discrimen anxie & tranquillæ mortis: is enim qui sic vixit, omnia libens deserit: ab altero extorqueatur anima ut ab invito: juxta illud, Stulte, hac, nocte animam tuam repetent à te, & qua parasiticius erunt? hinc demum Apost. Petrus 1. Epist. cap. 2. Observe ro vos tanquam advenas, & peregrinos, abstinere vos à carnalibus desiderijs, quæ militans adversus animam 2. Renes cincti significant hominem collectâ veste, vel ad agendum, vel ad iter esse paratum, quod illi in nostra materia vonvenit, qui nihil habeat præterea agendum in vita circa res humanas; unde necesse est ut suis rebus exterioribus providerit: quod consilium magni momenti est, ut nemo ita se implicet, & involuat in aliquo negotio, ut si à morte deprehenderetur, non posset Dominum vocantē sequi, & esse, ut ait Psalm. 87. inter mortuos liber.*

Alterum quod Christus præcipit, illud est. *Et lacerna ardentes in manibus vestris. Bona opera intelliguntur, quæ sola nos comitantur, & adsunt in morte. I. Itaque ingenere significantur opera bona, ut fiat meritorū collectio. Semper enim aliquid est reponendū. Nulla dies,*

& si fieri potest, nulla hora prætereat sine dato beneficio; alioqui ut ille aiebat: Amici diem perdidimus. Sed videndum ut fiant in gratia, ne pro æternitate sint amissa: Ecclesiasticis 9. Quocunq; facere potest manus tua, instante operare, quia nec opus, nec ratio, nec sapientia, nec scientia, erunt apud inferos, quo tu properas: & Proverb. 13. Anima operantium impinguabitur. Quid enim expectamus? Ioan. 9. Venit nox, quando nemo potest operiri: & Apostolus ad Hebr. 3. dhortamini vos metipos persingulos dies, donec hodie cognominatur, ut non obduretur quis ex vobis fallacia peccati: & ad Galat. 6. Quæ enim seminavimus homo, hac & metet, &c. Bonum autem facientes non deficiamus: tempore enim suo metemus non deficientes; ergo dum tempus habemus, operamur bonum. Cogita quod ait Ecclesiastes cap. 9. viventes scimus se esse morituros, mortui vero nihil neverimus amplius, nec habent ultra mercedem: Id est, nihil amplius mereri possunt: Quia ut ait S. Hieronimus, Mortui nihil valent ad id adidere, quod semel secum tulerunt de vita. Et ratio est: quia sunt in vita termino, ultra quem nullus est progressus; nullus cum legi statore quasi negotiandi inducit, sed accepta mercede, & persoluto denario divino, sine fine quies, atque fructu. Sic ille supremus gratiæ arbiter statuit, sic promisit, sic rerum natura poscebat, ut aliquando tandem succederet merito sua merces ultima. Sic etiam ipsa humani status, & via, & viatoris natura exigit, ut deficiente & via, & studio, laborandi etiam ac merendi locus & tempus deficit. Neminit hoc loco S. Hieronimus erroris Originis, & Origenistarum his verbis: Licet quidam huic expositioni contradicant, assertentes etiam post interitum, excrescere nos posse, & decrescere: sed refelluntur multis locis Scripturæ, ubi variis similitudinibus, res eadem exponitur, & confirmatur: videlicet, tempus

tempus laborandi, & seminandi, vilificationem exercendi, aperandi in die, cibum victumque dum vivimus queritandi; idem esse & merendi apud Deum, & agendi incorpore, velut sarcina, merendi videlicet atque elaborandi consorte. Quae cum ita sint necesse est commeatum in tot annos comparare. Quiderim facies per totam æternitatem, si parum comparaveris? Certè propter itineris diurnitatem sumitur maius, aut minus viaticum? nulla autem major fangi potest diurnitas æternitate. Cæterum amba manus ferre debent lucernas: hoc est in prosperis, & in adversis. Item nostræ manus: ut scilicet non fidamus alienis, ut præcipua fiant à nobis dum vivimus, neque illa tantum filii, aut aliis imponemus.

2. Significantur multa opera quæ sunt in obligatione ob varia præcepta positiva, quæ passim in vita non observantur, quemadmodum tempus determinatum non habent, & saltem obligant ut semel fiant ante mortem; præsertim cum tempus mortis multis rebus sit impeditum. Vide quid passim agant homines eo tempore: Omne enim ipsorum, & aliorum qui circa ipsos sunt studium impenditur in procuranda valetudine, in leniendis doloribus, & minuenda ægritudine; Sicquicunque, quia in hoc tempore reiecta sunt fere omittuntur. Ne igitur id ita accidat, alio tempore facienda sunt, ut actus fidei, spei, charitatis, contritionis, veræ penitentiæ, & similes.

Tertium quod Christus exigit, illud est ut continuè expectemus Dominum, juxta illud, *Expectantes Dominum suum quando revertatur à nuptiis:* id est ut ita vivamus, tanquam morituri, quia hora non putatis, veniet, in 1. vel in 2. vel in 3. vel in 4. vigilia. Sicut itaque viri Principes sibi præparant monumenta, ita & nos in celo nobis locum paremus. Vno

verbo, mortis assidua meditatio, optima est ad bonam mortem præparatio: unde qui eam cogitationem in vita respouunt, fere à morte occupantur: sed qui huic cogitationi est assuetus, non perturbatur, cum venit. Cyprian. Epistola 52, Nec dignus est in morte accipere solatum, qui se non cogitavit esse moriturum. Certè hæc verba Christi Domini plus aliud significare videntur: nempe quoddam mortis desiderium: nam servi, qui expectant Dominum suum reverentem à nuptiis, eius redditum exoptant: sic Apocalypsim concludit Ioannes, *Et spiritus, & sponsa dicunt: Veni. Et qui audit, dicit: Veni, &c. Etiam venio cito. Amen. Veni Domine Iesu,* quibus verbis nihil expressius dici potest.

II. Præparatio est singulis annis, commodo aliquo tempore, quale est harum feriarum tempus; eligendo aliquos dies, quibus omnibus aliis negotiis lepositis nostram dispositionem videamus: quia cum difficile sit tempore morbi, & mortis his rebus attendere, oportet saltem semel in anno his rebus serio incumbere. Exiguntur autem in hunc finem à nobis tria potissimum, 1. est: examen nostri status, circa vitæ & peccata, circa passiones & malos habitus, circa virtutes, circa obligationes, & negotia, denique circa perfectionem, ut rationes nostras componamus cum Deo, ut vitam mutemus in melius, & nos in eo statu constituamus in quo mori non timemus. Itaque si aliquid habes restituendum, restituue. Si aliquid vovisti, imple. Si ad aliquid teneris, satisfac. Si mala consuetudo rumpenda, id effice. Si aliquid ad salutem est necessarium id præsta. Nam si cum doles, non facis, voluntariè omittis, nec te ulterioris vitæ spes excusat: post tot Christi monitiones, post quotidiana exempla. Si interest ut tui hæredes aliquid sciant, scribe, ut si morte præventus fueris, non id omiseris dicere, neque cum culpa prætermisceris.

FERIA II. HEBDOMADÆ SANCTÆ,

230

al. Quid nulla erit tibi coram Deo excusa-
tio.

2. Per Confessionem generalem tuas rationes sic compone, ut in fine vitæ non sit tibi necesse totam vitam retexere. Cum enim passim homines omnem suam ad mortem p̄parationem in confessione sua constituant, & nunquam sérè peius fiant confessiones quā illo tempore ob vires animi, & corporis debilitates, & memoriam deperditam; oportet ut aliquoties in vita, hoc est semel taltem annis singulis ea ratione fiat qua vellemus in morte eam obire; hoc est perfectissime.

3. Per Communionem ferventissimam quasi esset ultima. Nam licet extra morbi periculum sumi non possit Eucharistia in modum viatici, tamen sic communicare possumus, quasi ultima vice id fieret, idque in ordine ad profecitionem ex hac vita disponendam. Sed quia tempus mortis nostræ adeò est incertum, hanc ego quotidianam p̄parationem necessariam esse puto, ut vel mane, vesperi, vel bis in die assuecamus actui contritionis: Vel si sit conscientia aut legitimum dubium peccati mortali, ad confessionem accurramus, nam in re tanti momenti, non est jacenda alea. Denique ex virtutes, &c; iactus excendi in vita, qui in morte erunt faciendo, ut ex habitu tunc facile sint. Meminist Cardinalis Bellarminus cuiusdam q̄ i cum in morte rogaretur ut ætum contritionis exerceret, negavit se scire quid esset contritio, itaque se huic rei vacare non posse.

Quid à te sperare possum, mi Auditor, in tanta tua salutis negligentia? Quid haec tenus fecisti, ut te ad tantum opus comparares? An putas, rem non esse tanti, ut hoc curare debeas? Sed cum mortem dico, æternitatem loquor. Cogita hic agi de tota vita tua, de toto te, de tuis totis rebus, de æterna felicitate, aut miseria, de cœlo, aut de inferno. Pu-

deat te rebus adeò esse sollicitum, in isto negotio tam esse desiderem. Tu unum, aut alterum diem in anno tibi denegas, qui tot dies aliis vel hominibus vel rebus tam liberaliter donas? Quantum temporis donas corporis? Cur tām parūm denegas animæ? Quantum impendis huic vitæ, & eius negotiis? Cur tām exiguum partem, & tibi mortuo & tua æternitati negas? Tam multi hoc unum semper cogitant, cur tu non aliquando? An id ad te non spectat? Sed te aliquando mori oportet, & citius quam putas. At tibi non deerit tempus? Ita ne? At incertus es, & occupaberis, si te & nos Christus non secesserit. An res est facilis bene mori? Sed vix tota vita addiscipio test. An si semel male, alias bene fiet? Sed semel tantum morimur. Sicutum est omnibus hominibus semel mori, post hoc autem judicium. Nos licet hac in re bis peccare. Quod cum ita se habeat, pertinet ad prudenciam Christianam supernaturalem de re tanta, in qua rerum omnium nostrarum cardo vertitur, sic disponere, ut semper extra periculum vivamus. Hanc enim Moses summam prudenciam existimavit: Deuteron. 32. utinam sapienter, atque intelligerent ac novissima provident: Aquila vertit την ἐσχάτην ultimam vitæ diem. Sed nil minus homines aut cogitant, aut volunt cogitare, in quibus nescio quid potius damnem, an socordiam & insensibilitatem, an confidantiam stultam & ridiculam, an infamiam, an furem: Tu de duabus rebus sapere cogita.

1. Tibi aliquando esse moriendum: nō tem, autem esse privationem huius vita; hoc est huius mundi inferioris, hoc est omnium locorum, omnium nominum, & qualitatum, omnium hominum, omnium rerum, & bonorum, omnium actionum cuiusca res externas, circa & meritum, & démeritum: deinde separationem animæ à corpore, cuiusque consumptiōnem: nam uti dicitur Iobi 14. Homo

cum

CONCIO II. DE PRÆPARATIONE AD MORTEM.

231

cum mortuus fuerit, & nudatus atque consumptus, ubique est? Denique esse transiit ad alteram vitam, eamque æternam, eamque fælicem, vel infælicem, utramque sub dubio, sed alterutram certam.

2. Cogita mortis incertitudinem, & repentinam occupationem: potes mori subito, vel de sensu deiici, vel privari nisu sensuum, vel vi morbi impediri, vel ob peccata præterita, & in pœnam præteritæ negligentiæ auxilio Dei extraordinario destitui, quod unò ad-

iutus res tuas in tutò collocabis, quod destitutus, nihil omnino præstabis: ex quibus intelligere potes quantum sit periculum quod in re tanti momenti, etiam dubium extimescendum est. Beatus es Arsenij, ian sèpe alias diximus; qui hanc horam semper ob oculos habuisti. *Vade & tu fac similiter, & habebis quod ille obtinuit, ut securus moriaris. Qui sic moritur, beatus erit in æernitate quam nobis donet Deus.*

Amen.

FERIA SECUNDA.

HEBDOMADÆ SANCTÆ CONCIO SECUNDA.

Quæ est continuatio præcedentis, de præparatione ad Mortem.

Sine illam, ut in diem sepulturæ mea servet illud. Ioan. ii.

Et adhuc hodiernum Evangelium ad Magdalenam pertinet, cuius semper amor commendatur. Fuit is sancte magnus jam à prima eius conversione, nam remittuntur ei peccata multa quoniam dimittuntur, minus diligit: Sed si ipsa cum seipsa componetur, ille idem amor ita crevit, ut primus parvus fuisse videatur. Itaque initio lachrymas dedit, sed postea unguentum pretiosum: initio ad pedes tantum, sed postea aula est & caput attingere: initio judicatur ut peccatrix, nunc arguitur ut prodiga: Nam & ubi effudit

quod effluere potuit unguenti, re ipsa etiam fregit alabastrum, ne aliquid remaneret. Eo enim amor perringit, ut si dederit homo omnem substantiam suam pro dilectione, quasi nihil deficeret eam: Denique initio mulcum fuit quod absolveretur, *valet in pace*; Sed nunc etiam eius factum in totam posteritatem commendatur: *ubiq[ue] predicatum fuerit hoc Evangelium, & hoc diceretur in memoriam eius.* Certè me beatum, qui Christi prophetiam ex parte hodie apud vos impleam! Ipsa unguenti sui odore totam domum implevit, & scatrum virtutum odore, & fama ynversum orbem

Sed